

*Білецький А. В.* – аспірант кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

## **ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ МІЖ ДОНОРАМИ ТА НАЦІОНАЛЬНИМИ ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ**

Антикорупційні реформи, які розпочалися 2014 р. і тривають досі, відбуваються за активної підтримки як урядових, так і неурядових міжнародних організацій. Міжнародні інституції допомагають нашій державі, національним громадським організаціям у розбудові й ефективному впровадженні нової антикорупційної політики. Так, за участю міжнародних організацій не тільки формують нові антикорупційні органи, а й надають фінансову підтримку українським неурядовим організаціям, головною метою яких є протидія корупції в державі. За даними дослідження, 38 % співробітників громадських антикорупційних організацій зазначили, що їхні організації фінансують саме міжнародні організації та органи влади країн світу – так звані донори, що пов'язано з відносною фінансовою слабкістю цих організацій. Однак, попри зацікавленість донорів у подоланні корупції в Україні, її рівень і досі залишається високим.

Донорів умовно можна поділити на декілька типів залежно від їхнього правового статусу:

- органи влади країн світу. Здебільшого це уряди, національні агентства, представництва іноземних держав на території України (уряд Німеччини, Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), посольство Великої Британії в Україні, Європейський Союз тощо);

- міжнародні організації та фонди (Фонд Фрідріха Наумана, Міжнародний фонд «Відродження»).

Міжнародне співтовариство донорів може підтримувати протидію корупції у двох напрямках. По-перше, міжнародні донори (такі як Європейський Союз) відіграють вирішальну роль у розробленні антикорупційної політики, передусім у тих

країнах, які знаходяться на етапі економічних і політичних змін. Допомога в цьому разі може бути спрямована на розвиток і впровадження політики, обмін знаннями та нарощення потенціалу. По-друге, міжнародні донори мають здійснювати контроль за наданою ними допомогою, оскільки вона може мати вигляд чергового ресурсу розкрадання. Це потребує складних механізмів управління, комплексного моніторингу та звітності. Доведено, що міжнародні організації є життєво важливим компонентом реформ у країні та захисту інтересів громадян, вони сприяють формуванню національної політики; політичному діалогу, координуванню секторальних політик; аналізу впровадження реформ; виконанню державного бюджету; бюджетній грамотності та громадському контролю за виконанням державного бюджету [1, с. 2].

Потрібно зазначити, що антикорупційні організації України також долучаються до донорської діяльності. Вони надають переважно фінансову підтримку в проведенні різних освітніх заходів, зокрема конференцій, курсів, сертифікаційних програм тощо.

Для подальшого вдосконалення співпраці між донорами та громадськими антикорупційними організаціями пропонуємо:

- залучати донорів до фінансування антикорупційної освіти громадян (тренінги, семінари, конференції). На такі освітні заходи слід запрошувати також міжнародних експертів, які зможуть детально пояснити, як слід розв'язувати проблеми, що постали перед Україною;
- проводити спільно з донорами інформаційні *advocacy* кампанії, демонструючи українським громадянам позитивний досвід у протидії корупції;
- налагодити співпрацю між національними громадськими організаціями та міжнародними антикорупційними організаціями шляхом обміну досвідом. Деякі українські неурядові організації вже почали залучати на волонтерських засадах міжнародних експертів, які у своїх країнах досягли успіху у сфері запобігання корупції;
- забезпечити прозорість отримання грантів від міжнародних організацій. Не всі громадські антикорупційні організації України сумлінно звітують про використання

наданих коштів. Подеколи громадянам складно на сайтах цих організацій знайти інформацію про донорські кошти. Тобто процес відображення звітності про використані донорські кошти потребує вдосконалення;

– надавати фінансову підтримку донорів не тільки громадським антикорупційним організаціям, а й неурядовим аналітичним центрам (так званим think tanks), які мають розробляти якісну антикорупційну урядову політику держави. Такі центри повинні бути аполітичними, незаангажованими, забезпечити антикорупційну аналітику як для громадських організацій, так і для органів державної влади.

### ***Список використаних джерел***

1. Кудряченко А. Роль міжнародних організацій у діяльності інститутів громадянського суспільства в Україні / А. Кудряченко // Віче. – 2015. – № 2. – С. 2.